

NO JUBILEM LA MEMÒRIA ASSOCIATION (NJLM)

Rachel Ritchie

Veterans of the Lincoln Battalion meet Spanish Republicans at the site of John Cookson's grave during the commemorative events held in Marçà. Right to left, Doreen Randall, Harry Randall, Milton Wolff, Leandro Saun, Clarence Kailin and Carmen Casas (Credit: Felix Jackson).

213

DESEMBRE 2004

EBRE 38

The Association 'No Jubilem la Memòria' was formed in the village of Marçà in 2003 with the aim of recovering the history of the II Republic and the Spanish Civil War (1931-39) in the Priorat. The group was initially started as a collaboration between people of two areas in the province of Tarragona —El Priorat and the Conca de Barbará— who came together through their interest in the presence of the International Brigades in this region during the Spanish Civil War.

In November, 2003 the association organised two one-day conferences with an exhibition in Marçà and Les Masies/L'Espluga commemorating the farewell of the International Brigades and their withdrawal from Spain in the autumn of 1938 whilst the Battle of the Ebro was still raging. A series of conferences took place with speakers such as the Catalan historians, Magí Crusells and Andreu Mayayo, amongst international historians such as Gabriel Jackson. Due to the attendance of a significant English speaking contingent, a parallel conference was run in English with speakers such as Alan Warren from Warren & Pell publishing (<www.warrenandpellpublishing.co.uk>) and Heather Bridger and Bruce Barthol who have recently produced an excellent CD of songs from the civil war called "Spain in my Heart" (<www.appleseedrec.com>). Most importantly, the event was attended by three veterans of the Abraham Lincoln Battalion, Clarence Kailin, Harry Randall and Milton Wolff, the latter being the battalion's

last commanding officer in 1938. A floral tribute was made at the graveside of the American, John Cookson and another at the site of a communal grave between La Torre de Fontaubella and Pradell de la Teixeta. Milton Wolff retraced the steps he took during the farewell parade around the area of Marçà in 1938 when he was immortalised by the famous photographer, Robert Capa. A monument to peace was unveiled by the Town Hall of Marçà thanks to an initial donation from the Kailin family. Following the success of these events, the association is continuing to organise further activities including conferences with important international historians such as Paul Preston, who gave a lecture in April 2004 entitled "Franco-The Vengeance of the Judge".

During research for these events, the members of the association discovered many unedited photographs taken during the war in the Priorat by foreign photographers. Various archives in the United States, Canada, Britain and other countries hold photographs taken in this area in the summer of 1938 showing International Brigaders, Spanish Republican Soldiers and local people. Some of these photographs have already been collected together by NJLM, who are now purchasing more. It is hoped that it will be possible to mount a permanent exhibition when a suitable location has been found in the Marçà. At the moment, NJLM and the Town Hall of Marçà are investigating possible locations for a site for the association to be used as a research resource for students, historians and others who are interested in the documents, photographs, interviews and other material that has been collected. Many of these unpublished photographs, such as those taken by Harry Randall and his photographic unit in the Lincoln Battalion, are of considerable historic interest. In order that they can be seen by a wider audience, NJLM is in contact with a publishing company in Barcelona in the hope of producing a quality book of photographs with short explanatory texts. At the end of 2004 or early in 2005, NJLM intend to publish the collected conference lectures from the Commemoration in 2003 and those held this year as part of the *Estudis Prioratins* book series run by the Centre d'Estudis Falsetans. Other projects which

NJLM are continuing to pursue include the recording of interviews with people in the Priorat and with International Brigaders who can contribute to the knowledge of the history of the period under study. During the conference in April, the association showed their first audiovisual contribution to this aim, entitled "Beginning to Remember in the Priorat" ("Començant a fer memòria al Priorat"), which included interviews with Milton Wolff during his visit in 2003 and a Scottish International Brigader, Steve Fullarton, who had been trained as a corporal at the training school in Marçà in the Spring of 1938. NJLM have also pledged to continue locating relevant documents, photographs and objects which will help them with their quest to recover the history of the region during this period.

NJLM intends to initiate or take part in other commemorative events relating to various individual figures of the civil war, to the identification of communal grave sites etc., and to try to enlist the support of the Town Halls involved to provide appropriate recognition such as plaques, monuments, floral tributes. In this type of project we will be working in collaboration with the Tourist Office of the Priorat. Preparations are also underway to work out routes of historic interest relating to the civil war in the Priorat. The first of these will be around Falset, Marçà and La Torre de Fontaubella, and four more are also being planned. These routes will be published in leaflet form for distribution to the general public and the first route will be published by Marçà Town Hall in 2004 as part of a tourist map of the area.

No Jubilem La Memòria would welcome contributions, advice or help from any organisation or individual interested in their project. Contact can be made via their web page on: <www.nojubilemlamemoria.org> or via email at <nojubilemlamemoria@yahoo.com>. The improvement and maintenance of the web page will be an important way of keeping people up to date with the progress of NJLM and the events that are being prepared. A data base is also being built up of supporters, contributors, and other groups who sympathise with the aims of NJLM in order to maintain a network of good communications.

The association is a non-profit making organisa-

tion, made up of a small number of volunteers of different nationalities. There is no membership fee and at the moment finances depend entirely on donations and sponsorship although applications for subsidies are planned.

L'ASSOCIACIÓ "NO JUBILEM LA MEMÒRIA" (NJLM)

L'associació *No Jubilem la Memòria* es va formar al poble de Marçà l'any 2003, amb l'objectiu de recuperar la història de la Segona República i la Guerra Civil al Priorat (1931-39). En els seus inicis, el grup va sorgir com a col·laboració entre persones de dues zones de la província de Tarragona —El Priorat i la Conca de Barberà— que coincidien en el seu interès per la presència de les Brigades Internacionals a la regió durant la Guerra Civil espanyola.

El novembre de 2003, l'associació va organitzar dues jornades de conferències i exposicions, a Marçà i a Les Masies/L'Espluga de Francolí, per commemorar el comiat de les Brigades Internacionals i la seva retirada d'Espanya la tardor de 1938, quan encara la Batalla de l'Ebre estava en plena lluita. Es varen realitzar un seguit de xerrades, amb conferenciants, com els historiadors catalans Magí Crusells i Andreu Mayayo, així com d'altres d'internacionals, com Gabriel Jackson.

Degut a l'assistència d'un grup considerable d'anglòfons, es va desenvolupar una jornada paral·lela en anglès, amb conferenciants com Alan Warren de l'editorial Warren & Pell (<<http://www.warrenandpellpublishing.co.uk>>) així com Heather Bridger i Bruce Barthol que han editat recentment un excel·lent CD amb cançons de la Guerra Civil titulat "Spain in my Heart" (<www.appleseedrec.com>).

El fet més important va ser l'assistència de tres veterans del batalló Abraham Lincoln: Clarence Kailin, Harry Randall i Milton Wolff; aquest darrer va ser l'últim comandant del batalló l'any 1938. Es va fer una ofrena floral a la tomba del soldat americà John Cookson, i una altra a una fossa comuna situada entre La Torre de Fontaubella i Pradell de la Teixeta. Milton Wolff va refer el mateix camí que havia fet durant la desfila-

da de comiat als voltants de Marçà el 1938, que va ser immortalitzada pel famós fotògraf Robert Capa. Es va inaugurar un monument per la pau erigit per l'Ajuntament de Marçà mercès a la donació inicial de la família Kailin. A partir de l'èxit d'aquests esdeveniments, l'associació ha continuat organitzant activitats, com una conferència a càrrec de l'historiador Paul Preston amb el títol "Franco-La venganza del justiciero" (abril de 2004).

Durant la recerca prèvia a aquests esdeveniments, els membres de l'associació van descobrir moltes fotografies inèdites que havien fet fotògrafs estrangers al Priorat durant la guerra. Diversos arxius dels Estats Units, Canadà, Gran Bretanya i d'altres països custodien fotos preses en aquesta àrea durant l'estiu de 1938 i mostren brigadistes internacionals, soldats republicans i gent del poble. Algunes d'aquestes fotografies ja han estat reunides per NJLM, que ara vol adquirir-ne més. S'espera poder montar una exposició permanent quan es trobi un lloc idoni a Marçà. De moment, l'Ajuntament i NJLM estan investigant possibles localitzacions per una seu de l'associació que pugui ser usada com a lloc de recerca per a estudiants, historiadors i d'altres interessats en els documents, fotografies, entrevistes i altres materials. Moltes de les fotografies inèdites, com les fetes per Harry Randall i la seva unitat fotogràfica del Batalló Lincoln, ténen un considerable interès històric. Per tal que les pugui veure un públic més ampli, NJLM està en contacte amb una editorial de Barcelona amb la intenció de produir un llibre amb fotografies i textos curts explicatius.

Cap a finals del 2004 o principis de 2005, NJLM té intenció de publicar el recull de les conferències de l'any passat i les que hi ha previstes aquest any dins de la col·lecció *Estudis Prioratins* que edita el Centre d'Estudis Falsestans. Altres projectes de NJLM són continuar amb el recull de gravacions d'entrevistes amb gent del Priorat i Brigadistes Internacionals, per a que contribueixin al millor coneixement del període a estudiar. Durant la conferència de l'abril, l'Associació va presentar el seu primer audiovisual titulat "Començant a fer memòria al Priorat", que inclou entrevistes fetes a Milton Wolff durant la seva visita l'any 2003, i a un brigadista es-

cocès, Steve Fullarton, que va estudiar per caporal a l'escola d'entrenament de Marçà durant la primavera de 1938. NJLM continua localitzant documents rellevants, fotografies i objectes que poden ajudar en la tasca de recuperar la història de la regió.

NJLM es proposa impulsar o prendre part en altres esdeveniments commemoratius de diverses figures de la guerra civil, en la identificació dels llocs de les fosses comunes, etc. i vol intentar aconseguir el suport dels ajuntaments implicats per proporcionar un reconeixement apropiat, com plaques, monuments, ofrenes florals. Es treballa en aquest projecte en col·laboració amb l'Oficina de Turisme del Priorat. També s'està treballant en rutes d'interès històric relacionades amb la Guerra Civil al Priorat. La primera serà als voltants de Falset, Marçà i La Torre de Fontaubella, i n'hi ha quatre més de planejades. Es publicaran en un fulletó per a ser distribuïdes entre els visitants, i la primera serà publicada

per l'Ajuntament de Marçà com a part d'un mapa turístic de l'àrea.

No Jubilem La Memòria agraeix les contribucions, opinions i ajut de tots els interessats en el projecte. Es pot contactar des de la pàgina web: <www.nojubilemlamemoria.org> o per correu electrònic <nojubilemlamemoria@yahoo.com>. El manteniment i la millora de la pàgina web serà un mitjà important per mantenir a tothom al dia dels progressos de NJLM i dels esdeveniments que s'aniràn organitzant. S'està preparant una base de dades amb col·laboradors, simpatitzants i altres grups que coincideixen amb els objectius de NJLM, per tal de mantenir una bona xarxa de comunicació.

Es tracta d'una organització sense ànim de lucre, formada per un petit nombre de voluntaris de diferents nacionalitats. No hi ha quotes d'associat i de moment les finances depenen per complet de donacions i esponsoritzacions, tot i que s'estan planejant diverses sol·licituds de subvenció.